

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 filléért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK
Négyhasábos petit-sor egyszeri költséért 14 fill.
készenlért 12 fill., többszörre 10 fill. szentendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szög 2 kor. 50 fill., azontul minden szó 2
fillérével számítatik.
A nyiltterben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk a közönségben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőket tevése díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→ vasárnap reggel. ←

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

961/1906 szhoz.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestületének
1906 évi február hó 27-én tartott R. k.
közgyűlésében 961/1906 szám alatt hozott
határozatával a vámútrák kersmíttal való
folytatólagos burkolása és 3 hidnak kié-
pitése összesen 161,225 korona 33 fillér
költéssel el lett rendelve, — és az ezzel
kapcsolatos intézkedések megtétek.

A midőn ezt közhírré teszem, tudatom
a város lakosságával, hogy ezen határozat
ellen 15 nap alatt bárki felebbezéssel élhet.

Kelt Léván, 1906. évi február hó 28-án.

Bédogh Lajos
polgármester.

II.

1283/1906 szám.

Meghívó!

Az 1848 Március 15 ikének — a sza-
badság újra ébredésének — 58-ik évforduló
nagy napja közeleg, — hogy ezen nagy
nemzeti ünnepet Léva város népe ressak
rendes szokászerűleg megülhesse, — hanem
az osztrák elnyomatás korszakának újbóli
életbeléptetése és az abszolút uralom meg-
ismétlésének kísérlete ellen hazafüi erköl-
csökben megerősödjék és a dicső ősök péld-
ájából s az elmult nagy napok emlékének
felújításából a további hazafias kitartásra és
a törvényes erkölcsi küzdelemre megedző-
djék, — e végből a nemzeti ünnepnek — most
kiválóbb megülése nemcsak polgári, de
honfüi kötelesség is.

E célból az ünneplési módozatok meg-
beszélése végett 1906 Március hó 4-ik nap-
ján d. e. 11 órájára — a városház nagy-
termébe — értekezletet hívok össze, — és
a mult évben működött 48-as bizottságot s
az érdeklődő polgárokat a megjelenésre
felkérem.

Névszerinti külön meghívót nem bocsáj-
tottam ki, — mert most . . . hi a haza!
Léva, 1906. évi március hó 3-án.

A városi tanács nevében:

Bédogh Lajos
polgármester.

A polgári közszellem.

A merre körültekintünk, minden-
felé a társadalmi züllés ijesztő ará-
nyait látjuk. Mind az, a mit szentnek,
sérthetetlennek tartottunk, a mi mind-
nyájunk eszménye volt, a porba le-
döntve s bepiszkolva. — A demokra-
tikus polgári közszellem mintha teljesen
hiányoznék ebből a mai társadalom-
ból, a hol mindig bőven teremnek a
gazok, nyomorultak, kik hitvány pénz-
ért, kitüntetésért megtagadják a saját
családjukat, a mely őket felnevelte,
barátaikat, a kiknek segítségével emel-
kedett magasra, megtagadják a hazát,
a szülőföldet, mely kenyeret terem a
számukra.

Elkeseredve nézzük azt a széthu-
zást, mely közöttünk dul. S valóban
örvendezve kell fogadnunk minden
kivülről jövő támadást, mert azt hisz-
szük, ez fel fogja ébreszteni bennünk
az összetartozandóság tudatát.

És mindennek az az oka, hogy
nincs demokratikus, polgári közszellem,
a mi nagyon természetes is, ha tekin-
tetbe vesszük, hogy ma már nincse-
nek polgárok. Hogyan, honnan e
paradoxon? Igen, bármily képtelen-
ségnek lássék is, ma az egységes,
közös szellemtől, célzólattól és törekvé-
sektől áthatott polgárság nincsen sehöl.
Városunkban ma már csak felekezetre
tagolt polgárok; szegények és gazdagok;
tisztviselők és nem tisztviselők; előke-
lők és tömeg. Rangbeliek és nép;
befolyásosak és szavazógépek; adósok
és hitelezők és még sokan mások
vannak, csak a fenti értelemben vett
polgárok nincsenek sehöl.

Vannak aztán egyesületek is fölös
számmal; mert egyesületet könnyű
alakítani: összeáll egy tuozat ember,
— nem több; ezek a jövő elnökök
és alelnökök, jegyzők és titkárok,
pénz- és könyvtárnokok; aztán kifüg-

gesztik a cégédtáblát, azaz választanak
egy kedvelt jelszót, kiszögezik a czi-
met s a jó publikum öznlik — és
fizet. A vezetők az eszme pressziójával
uralkodnak; a munka mellékes; fő a
czim és rang, — míg végre maguk
az intézők is összekülönböznek; támad-
nak klikkek és intrikák; a publikum
ezt látva, nem hajlandó tovább a
multság árát megfizetni s beáll a
krach: a komédiának vége. Ilyen
esetben az „egyesület“ minden egyéb,
csak egyesülés nem; hisz nincs, a mi
egyesítsen, nincs testületi és közszellem;
nincs, a mi a tagokat áthassa, buz-
dítsa, lelkesitse.

A virágzó, nagy nyugati nemzetek
demokráciája nálunk még ismeretlen
fogalom. Nagy, intelligens városok, a
szó valódi értelmében vett polgárság
tömegei adnak a nemzetnek súlyt és
erőt. Mi mivelts csodákat 1848-ban?
A demokraczia szelleme; ez szabadi-
totta fel a jobbagyságot; ez egyesi-
tette a nemzet erejét; ezt ébresztette
fel Kossuth.

Ezzel szemben a jelen képe bizony
sötét és szomorú. Csak e kis fészek-
ben is mit látunk; mi ez a mit napon-
ként tapasztalunk? Azt, hogy bár-
miként hangoztassuk a legtisztább
idealizmust, a legdemokratikusabb esz-
méket, mindig számolnunk kell azzal,
hogy a társadalomban mindig ott van a
söpredék, a szemét, mely könnyű vol-
tánál, silányságánál fogva mindig a
felszínre kerül, a mikor a pártoskodás
vihara megbolygatja s ez a szemét
ráül mindenre, a mi eddig nekünk
virágzott és gyümölcsöt hozott. A köz-
szellemet kiölte a társadalomból az a
tudat, hogy hiába a jók, a becsülete-
sek, a polgárság érdekével törődők
küzdélme, ha akadnak mindig olyanok,
kik eladják a legszentebbet is, kik
hamis czégérek alatt az övéik meg-
rontására törnek.

A mi társadalmunkban sok a gaz,
a ki rajtunk élőködik s olyan
mint a poloska, nyomában jár a
piszoknak és az eldurvulásnak. Látjuk
azt mindentől. De látjuk azt is, hogy
a mint kezdetét veszi a nagy társa-
dalmi tisztogatás, úgy eltűnnek, mint
egy rossz álom.

Épen azért szükséges, hogy a köz-
szellem tartsa ébren az egész társa-
dalmat. A szeretet, az együvé tartozás
eszmeje lelkesítsen minden polgárt.
S valamennyien arra törekedjünk,
hogy álljunk erősen minden tettünk-
ben mint egy szív, s egy lélek. Sem
vallás, sem rang, de még csak politi-
kai pártállás se válaszszon el bennün-
ket egymástól, mert csak akkor tudunk
nagyot, dicsőt és maradandót alkotni.
Lökje ki magából a társadalom a
salakot, mint a megolvadt arany az
idegen anyagot, akkor meg fog tisz-
tulni ez a vegyes társadalom s szebb
napokra fogunk virradni.

Ha volt valamikor szükség az
egyvetérsre, összetartásra, akkor most
van az az idő, a mikor mindentől
annyi támadásnak, meghurczoltatás-
nak van az ember kitéve. Mi hisz-
szük, hogy ha összetartunk, bajaink-
ban egymást könnyebben támogat-
hatjuk, külső támadással szemben
sikeresebben védekezhetünk.

Legyen ébren a közszellem min-
denkor, mert e nélkül nem egy
nemzet, de még egy kisebb társaság
élete sem egyéb pusztta vegetációjánál.

Gyermekek kitiltása mulatóhelyekről.

Irta: Lábay Gyula.

Az újdivatu nevelésnek legkárosabb
hibája, mely által sok szülő oka gyermekei
bűnének, az, hogy nem elég korán kezdik
gyermekeik nevelését. Ha a gyermek telje-
sen és egészen magára hagyatik, akkor nem
a gyöngébb jó, hanem az erősebb rossz fog
benne kifejlődni, valamint már a természet-

TÁRCZA.

Mult és Jelen.

Irta: Zalay Mása.

Én szerettem őt — és ő is szeretett
De közénk álltak a kaján emberek
Váljatok el! — mondták bölcselkedő hangon
És rágalom zúgott minden hazug ajkon
Csapodár, kegyetlen, könnyelműen léha
Vagyonával préda
A választott párod
Visszasírnád sokszor
Áldozatul vetett boldog leányságod!

Ma tudom, hogy hü vagy, jó és jellemes
Tűnő emlékembe most is szerelmes
Ma tudom — ah későn, — hogy a lelkedet
Megsebeztek velem gonosz emberek
S járjuk a világot nevetve meg sirva
Valljuk: sorskönyvében volt ez így megírva
Csak outhon, a magány bus óriában
Tör föl jajpanaszunk
Reszket meg a szívünk
Amiért életünk
Egy kijavíthatlan, sötét sorshiba!

Egy tekintet.

Van egy tekintet . . .
Már messziről érzem a légen át
Verőfényes meleg sugarát
Mely elmondja nekem hangtalan
Hogy milyen boldog napja van
Ha engem lát!

Van egy tekintet . . .
Büvösen kéklő szempárból árad
Ha belenézek a menyországba
A szívem lassan belefárad
Az édes-kejes dobogásba

Van egy tekintet . . .
Párja az anyémnek
Mikor tüllangjuk összelobbant

Perzselő hevünkben megfogant:
A szerelem!
Hogy földeritse az én szomorú életem!

Követ egy szempár tekintete
Bármerre járok
Néha borongón, néha mosolygón
S tűnődöm fölötte nevetőn — zokogón
Vajjon üdvözülés lesz a mese vége
Avagy süjő átok?

Vallomás.

Szeretek egy férfit
Akinék a haja barna és a szeme kék
Szébb a kékje
Mint a derült ég!

Szeretek egy férfit
Akinék a hangja édes, a csókja méz
De jobb izre
Mint a lépes méz!

Szeretek egy férfit
Akinék a karja forró és a szive láng
Ha átölel
A menny borul ránk!

Szeretek egy férfit
Aki sokszor megcsal engem, léha, hűtelen
S mégis — ahányszor igéri
Hazudva bár, hogy szive a régi
És a bocsánatot kéri . . .
Ujra megbocsátok neki
Mert hát . . . szeretem!

Fájdalom.

Nézd jó anyám, mily szépek ott a felhők
Csillogva siklik rajtuk át a nap,
Milyen mosolygó, gyönyörű az égből,
Mily káprázatos meleg sugarak!
— „Lányom, nem adják vissza fiamat“ . . .

Anyácskám, ott egy szőke gyermek látod?
Ruhája kék, a szeme fekete,
Virágot árul, nézd, fehér virágot

Anyám, tán venni kellene —
— „Igen — hisz Pista a neve“ . . .

Menjünk anyám, a templom itt van,
Csendül az ének, zug az orgona,
Imádkozunk, talán tudunk még
S van még lelkünknek annyi sóhaja! . . .
— „Ott a temető — inkább jöjj oda!“ . . .

Nem, jó anyám, — eszembe most jut
Hová indultam, — eljősz majd velem,
Vegyük meg azt az imakönyvet,
Mindem lapján remény, vigasz terem . . .
— „Nem kell nekem már semmi sem“ . . .

Nem sirj anyám, az Isten így akarta!
Megosztjuk veled ezt a bánatot . . .
Ládd, édesünk felszállt az égbe,
Mindem fájdalmat könnyet itthagytott . . .
— „De hisz gyermek volt, kaczagott“ . . .

Itthon vagyunk. Sok édes fájó emlék
Mindem virágom, minden levelem.
Leszállt az éj . . . s nem jő több viradat?
— Anyám — szegény — elalszik csendesen
S én leborulok és — sirok keservesen . . .

Dr. Radványiné Ruttkay Emma

Hogy vadásztak eleink?

A „Bars“ eredeti tárcája.

(Folytatás.)

A sólymaszat izgató, szép multság volt,
ezenfelül eredményes is, amint azt I. Rákó-
czy György fentebb említett fácán-vadászata
igazolja, amikor pedig híjával volt a jó
sólyomnak.

Ugynevezett „konyhavadászat“ alkalmával,
mikor sok szárnyas vadra volt szükség,
hálókat feszítettek ki és abba kergették
bele az apró vadat madarászok és vizslák
segítségével. Hogy mennyi vad fogyott el
egy-egy lakodalom alkalmával, szinte hihe-

tetlen; akkor ugyanis nem „szűk családi
körben“ tartották az esküvőket. Így a
Thurzó-lányok kiházásitása ennyi vadba
került: Thurzó Zsuzsa lakodalmára (1603)
a bittsei, lietavai és árvai uradalmak beszo-
gáltattak 33 özet, 185 nyulat, 526 császár-
madarat, Judith esküvőjére (1607) ugyan-
annyi foglyot és császármadarat, hat özzel
kevesebbet, de három nyullal többet. Ilona
lakodalmi ünnepélyén (1614) elfogyott 6
vaddisznó, 7 szarvas, 55 öz, 200 nyul, 600
fogoly és császármadár. Borbálának lako-
dalmára (1612) okozta azonban a legnagyobb
pusztítást a vadállományban, ez alkalomra
az árvai uradalom egymaga harminc darab
bölényt szolgáltatott be, azonkívül az árvai
bittsei és lietavai uradalmakra 30 öz, 200
nyul, 600 császármadár és fogoly vettett
ki, és annyi szarvas és vaddisznó, —
„amennyit az Isten adni fog.“

Megértésül szolgáljon, hogy a palatinus
leányainak esküvőjén ott volt az egész
ország színe-java.

Gróf Illésházy Katának 1632-ben csak
kézfogó ünnepét tartották január 10—17
napjai között, mégis elfogyott 1434 apró
madár, 667 fenyvesmadár, 203 fogoly és
császármadár, 129 nyul, 8 öz, 1 szarvas.

Ez adatokból feltűnő, hogy milyen
vaddus lehetett akkor a felső vidék, meg
Erdély; pedig mai tapasztalataink szerint a
hegyes vidéken immágnak lehet csak találni
apró vadat. Milyen vadállomány lehetett
akkor a kövér síkvidéken! A francia követ
azt írja 1502-ben kelt tudósításában, hogy
a Csepel szigete tele van szarvassal és

ben, mely szintén az eredeti bűn átka alatt szenved, nem a buza, hanem a gyom nő magától. Azért van szüksége a kiskorúnak segédkezésre, mely benne a rossz gondolatot féken tartsa és elfojtsa, a jó akaratot pedig vezesse és erősítse, szóval, hogy nevelje. „Ifjúságában hajtad meg fiad nyakát“ — így szól a bölcs Sirák „és egyengesd oldalait, míg gyermek, netalán megalkodván, ne higgyen neked; mert valamint a délcéglő keménnyé válik, úgy a magára hagyott fiu vakmerővé lesz.“ — Fiad fékezetlen-szajú János: kötelességed lett volna őt, mikor még igen fiatal és könnyen zabolyázható volt, megfékezni, engedelmessegre szoktatni és lelkének betegségeit kiirtani. Midőn szíve talaját még könnyebben lehetett művelni már akkor kellett volna belőle kiirtani a töviseket és akkor a gyermekek szenvedélyei nem nőttek volna olyan nagygyá, kiirt-hatatlanokká!

Szó a mi szó, a gyermek még le sem rázta az iskola porát, már belelel rossz társaságokba, a hová jóra való lelkiismeretes szülő nem ereszti gyermekét. Az alig fölcserepedett gyermek a felnőttekkel versenyt füstöl, káromkodni tanul s az alkoholizmus rabjává lesz, mi által korai elgyengülést, elcsenevését von maga után. Elviszi kedvét a templomtól, az imádságtól. Olyan mindennapi dolog ez, hogy a pőfékedő gyermeket sokszor még a hatóság, sem annak közegei, de még maguk a szülők sem veszik észre.

Egészségi szempontból mily veszedelmet rejt magában a gyermek szájában a füstölő szivar, mindnyájunk előtt ismeretes. A gyermek légzőszervét, gyomrát, idegeit izgatja, gyengíti, melyből kifolyólag hányást, szédülést, fejfájást okoz, de eltekintve ettől a tüzesetek mily nagy százaléka keletkezik a dohányzó gyermekek révén. Szivart, gyufát minden boldogtalan kap, löpört, mérget csak orvosi rendeletre avagy hatósági bizonyítvány fölmutatása alapján kaphat. Erélyes intézkedéssel lehetne ezen segíteni. Hát mit szólunk a 13—15 évesekről, ezek már apjuk segítő társai a pálinka ivásban, szivarozásban, farsang táján gyermekek egész éjszakákat átöcsölnek — szülői felügyelet nélkül — hogy milyen durva, arcpirító enyelgések közt folyik itt a multság, könnyen elképzelhető. Vannak megyei, miniszteri rendeletek, ki hajtja ezeket végre? A tanító mit sem tehet, szorgalmazza ezeket a végrehajtását, legtöbb esetben maga issza még a levét. A helygymnázisra a nyilvános mulató helynek 15 éven aluli gyermekek által való látogatását illetően a következő szabályzatot hagyta jóvá: 1. § A nyilvános rend, az erkölcs és a közegész-

nyullal annyira, hogy midőn a királynéval (francia hercegnő volt) lóháton sétáltak, nem több, mint három hold földön tizenhat nyulat vertek fel.

Hát akkor még nem léteztek a mai istentelen puskák, vicsarszörök, sörétszörök stb., így ha lakodalmakkor sok fogyott is el, azért maradt bőven, mert nem vadásztak üzletre, nem küldték vagon-szám Bécsbe, mint most teszik a nagy urak. Mostanában vadat nálunk csak a vadász-ember ehetik, az is csak suttymomban, mert lárna kerekedik belőle. Például mikor egy nyári „kerti“ ünnepélyre a lévai „Hors concours“ vadász-társaság négy darab süldő nyulacskát ajánlott fel pörköltre, feljelentés ment a földmivélségi kormányhoz, hogy mennyire pusztítják a vadat.

Bennünket közelebről érdekelnek már a régi puskás vadászatok. Mivel ezek nagy vadra történtek, nagyobb előkészületeket is vettek igénybe.

A meghajtandó területre előre kimenek a hajtók, vadász-szolgák, egy csomó paraszt-puskás, meg a pecérek, akik összefűzve vezették kopóikat. Azon vonal mögött, ahol az urvadászoknak kellett felállaniok, erős vadászhalókat feszítettek ki. Mire mindennel elkészültek, megérkeztek az urvadászok. Kiki elfoglalta helyét, egy puskát a kezébe vett, a többi lövésre készen maga mellé rakta. Akkoriban puskából csak egyes golyóval lőttek; a puskákat alakjuk szerint „stucz“, „tersényi“ vagy „polyk“-nak nevezték, míg a sörétes puskának, mely a XVII-ik század vége előtt igen ritka volt, „flinta“ volt a neve. Bethlen Miklós saját bevallása szerint 1676-ban kezdett sörétes puskát használni, de a golyós akkor is mindig mellette volt. Apor Péter nagyon

seg szempontjából nincs megengedve, hogy 15 éven aluli gyermekek kocsmákat, sörcsarnokokat, pálinkaméréseket vagy nyilvános bálákat — kivéve a gyermekbálákat — látogassanak. 2. §. E tilalomnak minden átlépése a kihágásokról szóló 1879 évi XL. törvény cikk 1 §-ának alapján kihágásnak fog minősíteni és 1000 koronáig terjedhető pénzbírsággal fog büntettetni: a) minden korcsmáros, evő vagy pálinka mérő, vagy báli rendező, a ki megengedi, hogy tizenöt éven aluli gyermekek a korcsmában, sörcsarnokban, pálinka mérésben vagy nyilvános bálán tartózkodjanak; b) azok a szülők vagy gyámok a kik 15 éven aluli gyermekeiknek vagy gyámoltjaiknak megengedik, hogy azok korcsmában, sörcsarnokban, pálinkamérésben vagy nyilvános bálán megjelenjenek. 3) § Nem követ el kihágást az a szülő vagy gyám, a kinek a községben nincs állandó lakhelye, vagy a ki a vidéken lakik, ha a korcsmában vagy sörcsarnokban étkezés céljából 15 éven aluli gyermekével tartózkodik, valamint az a helyi lakos sem, a ki különös okoknál fogva kénytelen 15 éven aluli gyermekekkel a nevezett helyeken étkezni. 4 §. A rendőrhatalomnak a szabályzatnak megtartására felügyelni és az ezt átlépőket feljelenteni köteles. 5. §. Jelen szabályzat oly módon hozandó köztudomásra, hogy minden italmérésben, vagy bálhelyiségben könnyen észrevehető helyen kifüggesztendő és ott olvasható állapotban tartandó. Az a korcsmáros, — sör, — vagy pálinkamérő, a ki ennek a §-nak határozatait nem teljesíti, 100 korona pénzbírsággal fog büntettetni. A bíróságok a város szegényeinek javára fognak szolgálni. 6 §. Kihágás esetén első fokú bírságként a rendőrhatalom, második fokú bírságként a városi tanács, harmadik fokú bírságként a belügyminiszter ítélkezik. Az itt elmondottak alapján szerény véleményünk az, hogy ámbár a feladat sikeres megoldása a tanítókra nehezedik, de ennek kedvező megoldása csak akkor vihető keresztül sikerrel, ha ezek mellett a lelkeskedő papság hatalmas szavát a szószékről, a jegyző az asztal mellől, az orvos a nép közt jártában bele vonván az értelmiségnek ama factorait is, a kik a néppel gyakran érintkeznek, annak erkölcsi életére döntő befolyással bírnak.

Ha mindenki ez irányban megteszi kötelességét — vallásos, józanul gondolkodó embereket tudni fogunk nevelni.

Ingyen népoktatás.

Az az érdeme mindenesetre megvan a kormány híres programjának, hogy gyűjtéménye mindazon szociális és társadalmi követelményeknek, melyeket már évtizedek óta hangzatos a magyar nép s melyeknek teljesítése nélkül állami és társadalmi éle-

har-gudott a sörétes puskára, és azt mondta, hogy ez okozza a vad megfogyását. De már a zernyesti csatában (1690) Cserei Mihály jó vágott ólommal lötte hasba az öt üldöző törököt.

Miután felállottak, kürtszóval jeladás történt, és a hajtó-megkopósereg a lövonal felé hajtotta a vadat. Ha a vad nem állott meg a lövonalban, vagy ha elhibázták, akkor a hálóban akadt meg.

I. Rákóczy György — aki az emlékek után itélve igen jó vadász lehetett — 1640-ben két napi vadászaton két medvét, és két rókat lőtt, vadásztársai szintén két medvét, ellenben a fejedelem elhibáztott egy gyönyörű nagy hiuzt, amely ugyan megakadt a medvehálóban, de mivel ennek igen nagy volt a „szeme“, csakhamar kibujt belőle. Ugyanezen vadászaton — néhány nappal később — egy óriás nagy vadkant lőtt agyon a fejedelem a medveforgó hálóban, miután a lövonalban megsebezte.

A hálóba akadt kisebb vadra nem pazarolták a golyót, azt a vadász-szolgák verték agyon. Apafi Mihály vadászatain sok rókat, vadmacskát és nyestet fogtak hálóba. A sebzett nagy vad után erős szelindek kutyákat bocsátottak, hogy azt lefogják.

Görgény már akkor is híres terület volt. 1640-ben I. Rákóczy György két napi vadászaton tíz medve, két vaddisznó, négy őz, két farkas és két róka volt a zsákmány. Ugyanezkor egy „kis“ baleset is történt, egy anyamedve erősen megtépett egy vadászt. Kemény Zsigmond „Özvegy és leánya“ című történelmi regényében igen élénken van leírva, hogy kergette meg egy sebzett medve I. György fejedelemet, csak a végső pillanatban

tűnk a tökéletest nem fogja soha megközelíteni. Ha jönnek majd más, jobb idők, Isten adja, hogy minél hamarabb jöjjenek, ha helyre áll a rend és a törvény uralma, ha megszűnik a minden veszedelem rémével fenyegető konfliktus, az ország népével harmóniában dolgozó kormányok tetterejét teljesen igénybe fogja venni a program pontjainak végrehajtása. Amilyen kevés kilátás van arra, hogy a program társadalmi és szociális pontjait a jelenlegi viszonyok között megvalósíthassák, olyan kétségtelenül áll az is, hogy a jövőben mielőtt csak lehetséges lesz, végrehajtják teljes egészében.

A programnak egyik nagyjelentőségű pontja az, amely az ingyenes népoktatásról szól. A népoktatás ideálja mindenesetre az, amelyet ingyen, a szegénysorsú szülők megterhelése nélkül nyújtanak a nép gyermekeinek. A műveltség általánosításának nem a kötelező iskolalátogatás, hanem az ingyenes oktatás a módja. A népoktatás tekintetében a mi országunk meglehetősen hátul van. Most, hogy az általános titkos választói jogot az irni, olvasni tudáshoz akarják kötni, szükségessé vált az irni, olvasni tudó s az alfábéta felnőtteket összeírni. A statisztika azt mondja, hogy csak két és fél millió felnőtt férfi tud nálunk irni és olvasni, közel kétmillió azonban nincsen tisztában az irás és olvasás tudományával. Ez a statisztikai kimutatás csak a férfiakról szól. Holott a nők aránylag sokkal műveltelesebbek, mint a férfiak, s ha a földműves szülők fiúgyermekeik iskoláztatására oly kevés sulyt fektetnek, a leánygyermek mindenesetre még jobban elhanyagolják.

A magyar faj szempontjából még vi-gaszlatos jelenség az, hogy az alfabetizációnak legkisebb részét alkotják a magyar nyelvűek. Az irás és olvasás tudásának hiánya legnagyobb a román nemzetiségiek között, aztán jönnek a tótok és szerbek. A németnyelvűek aránya megegyezik a magyarokéval.

S ebben rejlik egyedüli oka annak, hogy Magyarország, dacára a nagy kulturális és gazdasági fellendülésének, még mindig nem tartozik a modern kulturálmok közé a szónak európai értelmében. A kulturálmok közé csak akkor emelkedünk, ha a magyarországi felnőtt lakosságnak legalább 80 százaléka irni és olvasni fog tudni.

Ezt a célt pedig csakis a kötelező és ingyenes népoktatással fogjuk elérni. Nem áll az, hogy a szegény ember, még a legutolsó hegyi román és vend nem küldné gyermekét szívesen az iskolába. De nincsen módja hozzá. A beiratás díja a 2—10 forint, a könyvek, az iskolajáráshoz szükséges jóruha ára hiányzik, vagy ha meg is van, szüksége van erre az összegre a családnak a létfenntartás szempontjából. Ha csak koplalni nem akarnak, a gyermeküket be nem irathatják, könyvet neki nem vásárolhatnak a szülők, inkább leülik azt a 24—48 órát, a mellyel a törvény a gyermekét iskolába nem küldő szülőre bünteti.

Mindenek bajokról természetesen szó sem lesz akkor, ha a legszegényebb szülő is abban a helyzetben lesz, hogy minden anyagi megerőltetés nélkül iskoláztathatja gyermekét. Természetes, hogy az ingyenes népoktatás alatt nemcsak a teljes tandij-

lötték agyon a feldühödött bestiát. És ki ne tudna arról a végzetes szerencsétlenségről, amely a horvátországi erdőben egy hatalmas, mindenképen nagy magyar urnak okozta korai vesztét, ha csakugyan úgy és nem másként történt a dolog.

De talán éppen ezek a veszedelmek sarkalták a harcias magyar vért a vadászat nemes szenvedélyére. I. György fejedelem fia, a szerencsétlen véget ért II. Rákóczy György fejedelem is szeretett vadászni. 1650-ben a november hóban tartott vadászaton Deés vidékén két medvét, hat farkast és több szarvast és őzet lőttek.

A mulatságtól eltekintve, a nagyobb vadra hasznos is volt a vadászat, mert ekkor nagy értéke volt a prémés bőrnek. Így Bethlen Gábor fejedelem 1627-iki árszába szerint a szűcs mesterek a következő áron tartoztak a vadászoktól a vadbőröket megvenni:

Jó mogyoró nyest 1 forint, középszerű 80 pénz, alábbvaló 70 pénz. Bűk-nyest 60 p., öreg farkasbőr 1 frt. 25 p., alábbvaló 1 frt., apró 80 p. Jó rókabőr 1 frt., középszerű 75 p., alábbvaló 60 p. Vadmacska 2 pénz (!) nyulbőr 2 pénz, vidra 1 frt. 25 p., görény 2 pénz, hörcsög 2 pénz, erdélyi hiuz, nagyja-java 8 forint, alábbvaló 6—4 forint.

Kár, hogy arra nézve nincs feljegyzés, mennyit adtak egy jó medvebőrért. A fent jelzett árakat azonban a mai értékviszonyok aránya magyarázza meg. Igaz ugyan, hogy az akkori forint megfelel a mainak, és a „pénz“ a krajcárnak, csak hogy akkor a pénz értéke sokszorosan nagyobb volt, mint most. Bakócs Tamás primás például 1518-ban Belládi János nejtől Marosfalvi Erzsé-

mentesség, hanem ingyen könyvek és iskolaszerek is értendők.

Ne higgye senki, hogy az ingyenes népoktatás valami különösen nagy áldozatot igényel. Egy millió forinttal kifutja évente. Ha egy millióval emeli az állam az összeget, a mellyel eddigelő a népoktatást részben fenntartotta, a nagy kérdés megvan oldva. De ez a pénz is megtérülhet a községek, egyházak és kegyuraságok anyagi hozzájárulása által.

Egyébiránt a pénzkérdésnek nem szabad szerepet játszani egy olyan probléma megoldásánál, mint milyen az ingyen népoktatás.

Szózat a magyar nőkhöz !*

Szólunk azon magyar asszonyokhoz, kiket magyar otthon nevelt, a kik magyar férfiak hitvesei és hő vágyuk gyermekeikből igaz magyarokat nevelni, azokhoz szólunk kik imádják a magyar ég színét, a magyar föld virágát és lelküket zsbongó fájdalom járja át, valahányszor magyar ember kívándorlásáról esik szó . . .

Szólunk öszintén, bátran, szívünk sugallata szerint, vajha velőtökig és szívetökig hatna, örökre megragadna e szó, ti magyar nők !

Egy édes, mélabus érzés székol a magyar nő szívében, ez honának szeretete. Más nemzet leánya hasonló nem érez; vannak egyebütt is hontelányok, büszkék, hűen érzők, de más az. A mi szívünk honszerelmét megszentelő a százados köny és bánat, így örököltük mi, így száll anyai szívünk vérén által jövőndő nevezédekre.

Mert mi nem vagyunk boldog nemzetnek leányai !

De ha fölmagasztal a szenvedés, úgy általa emelkedék a magyarban a honszerelm eszményi fájdalom magaslatára, e fájdalom adott költséket e népnek és ez alkotta meg a magyar hontelány ideális alakját.

Ehhez a honszerelmhez fordulunk, testvéreinket kérjük, a magyar nőket, emelkedjenek fölül a köznap élet közönyén és hallják meg szavunkat.

Evente 900 millió korona vándorol ki ez országból árukért, melyeket Ausztria és a külföld zudít reánk.

Oh, halljátok, 900 millió ! !

Mire egy magyar anya fiát fölneveli, e vándorló milliók szédületes számokká tornyosulnak : egy elvesztett nemzeti gazdaság és hatalmas, melyből az ő fia is részt kérhetett volna, mint férfi a munka világában.

Hát létezik magyar nő, ki e megdönt-hetetlen igazságra így felel : az ország baja nem az anyém ?

Fajdalom, létezik, sok ilyen létezik. Valami fölemelés nemtörődömség zsbasztja társadalmunkat a nemzeti jólét problémájával szemben. A józan ítélet szunnyadoz.

Égő ház körül viharos éjben ezrek tömege feketélve áll és senki sem mozdítja karját — oltani. Néha valaki elkiáltja magát : tűz van ! — és itt-ott viszhang két nyomában, tűz van ! tűz van ! ! De a tömeg báme-szan áll és nem hiszi, hogy a láng majd az ő fedelére is átsap !

C ak az ország jószága ég !

* A Magyar Védőegyesület női osztályának átirata a hazai nőegyesületekhez.

bettől megvette a bars megyei Cseke pusztát 44 mondó negyvennégy forintért. Ugyancsak Bakócs Budán egy nagy palotát vett 500 forinton. Martinuzzi idejében egy köből zabnak 20 pénz, egy font husnak 2 pénz volt az ára.

Erdemes a felerősítésre, hogy gróf Nádasdy Ferencz milyen magas díjakat (lőpénzt) fizetett akkoriban vadász-személyzetének az elejtett vadakért : egy fűrjért 1 pénz, egy pár fogolyért 15 pénz, egy nyulért 10 —, őzért 45 —, egy szalonkért 6 pénz, egy vaddisznóért 1 frt. 30 pénz, rókaért 30 pénz.

Szokás volt, hogy lakodalmi és egyéb ünnepélyek alkalmával kivették a jobbágyokra, hogy egyes uradalmakból mennyi vadat tartoznak beszoigáltatni. Ez az eljárás nagyon sokat árthatott a vadállománynak és előmozdította a vadorszást. Az orvadászat pedig már akkor is büntetendő cselekmény volt, és a vadászokkal nem olyan csinyján bántak el, mint mostanában. Bornemissza Mátyas 1557-ben rajtakapta a szomszéd birtokos jobbágyait, hogy az ő erdejében egy szarvast és egy vaddisznót lőttek. Elfogatta, megbotoztatta őket, és léket vágatván a jégen, fejjel bemártatta a bűnösöket a jeges vízbe.

Ide iktatom még a fent már említett Nádasdy levelét azon alkalomból, midőn fővadász-mesterévé kinevezte nemzeti Globiczner Farkas urat. Azt írja többek közt : „minthogy mindenféle vadászatokban és madarászatokban kegyelmedet rendeltük inspektornak, a puskások, vadászok, és madarászok kegyelmedtől függjenek és parancsához alkalmazsák magukat. Kegyelmed azért mind maga, mind az alatta levők által vigyáztasson, hogy jószágunkban senki idegen

(Folytatás a mellékletben.)

Szegenyedünk? — Debogy is! Soha a éha költelezés, a csifrakodásban való tobzódás — a fővárosban és vidéken egyaránt — még magasabb fokra nem hágott, mint napjainkban; a külső csillóság fokozódik a nemesebb kultúra hátrányára és eléri a vésszes tetőpontot, honnan oly sokszor a fényűzést szerető asszony buktatja alá a férfi-erényt, a nemzeti erényt...

A nők azok, a kik nem hiszik, hogy tűz pusztít, és hogy ha majd e sok cifrafrág elhamvad, utánna pernye sem marad a kizsartolt hazai földön, mert e sok cifrafrág csak — *bécsi rongy!*

A legszelejtesebb, a mit ott és külföldön gyártanak, hiszen a *barbár magyaroknak elég jó!*

Es a milliók vándorolnak: a nép! — a mi szinarany és nemes, a költő tollára való magyar nép!

Minden darab idegen portéka magyar kézből út ki egy darabka kenyeret!

Magyar asszony ne indítsd utnak a milliókat, adj, adj munkát a magyar kezeknek!

Nemuljanak végre el a lelkiismeretlenség léha frázisai, melyek azt mondják, hogy a nehéz megélhetés között az egyéni, mi több; a családi érdek arra utal, hogy azt szerezzük be, ami jobb és olcsóbb — tehát külföldit!

Hamis érvelés, okosság álarca, mely mögött az üresség lappang. Magyar nők, ne engedjétek jobbik belátásokat elaltatni azzal az elcsépelet érveléssel — hogy egyesek vajmi keveset tehetnek, mert egy fecske nem hoz tavaszt. Igenis hoz — mert egy fecske után megjő a többi is. Ne némuljon el a jatkotok, ha majd a cinikus pökhendiség azzal áll elének, hogy a magyar ipar rosz, nem érdemli meg a pártosast. — nincs is magyar ipar!

Mert van magyar ipar, sok jó, derék munka készül ez országban és sok belőle előbb külföldön hamis czégért nyer, hogy utóbb úgy térjen vissza a balga magyar vevő elebe. Van magyar ipar és ha lesz kitartó fogyasztása, rohamosan fejlődni fog.

Hoi a tanak ma, ha az 1844-ben megindult első iparpártó as el nem merül a dicső szabadságharcot megelőzőtt lelki forogásban, ha a nemzet jogos törekvésének útján nem állana ma egy tilalomfa, a közös kereskedelmi és vászserződés loyaltási záradéka?

De az igazság utat tör mindenkin keresztül, minden kifogás a magyar ipar terjesztése ellen galád árulás a remzeti nagy veszedelem komoly, halovány arcúatja előtt.

Önző, kenyelemszerető emberek apró gonoszsága, melynek nyomában emberi nyomor, mi több: a nemzet elvézése jár.

Es a nyomor iránt a nő szive csupa részvét. Magyarországon is száz meg száz jótékony nőegyesület áll fönn a szegénység gyógyítására.

Oh, higgyetek el: nemesebb, igazabb minden alalmazásánál a munka, mit a szegénységnek adtok!

Nőegyesületek széles e hazában! Ti hozzátok is szóló csengő szózatunk!

Karoljátok föl e szent ügyet, ez a ti

ne vadásszon és madarásszon, ha pedig valakit rajta kapna, elvegye tőle puskáit, nyulászó és más ebeit, halóit, és azokat egyedül magának tartsa, ha kívántatnék, akkor a magunk katonáit is maga mellé vehesse. Minden tartományban (pagony) két-két elüljárót rendeljen a vadászok közül, hogy vigyázzanak és hírvil adják.

Elrendeli továbbá, hogyha akár ő maga — az inspektor — vadászik, akár a vadászszemélyzet által vadásztat, „a vadakat idő és rend előtt ne vesztegessék“, a személyzet által elejtett vadakról pedig a tisztviselők rovást tartsanak. Szóval igazi értelemben vett uri vadász volt, megléven benne a vadász-irigység és vadkímélés. Mint az ország egyik leggazdagabb emberének, gyönyörű vadász-területei lehettek; meg is irigyelték a németek a magyar „Krózus“ nagyuri állapotját, mert az átkozott emlékü Kollonics biboros a Wesselényi-fele ősszeesküvés ürügye alatt Nádasdyt is porba fogatta, és jöllehet alig volt e dologban némi része, 1671-ben Bécsben lefejezték, rengeteg vagyontáit pedig elkobozták. Hiába kért számára még a pápa is kegyelmet, buknia kellett, mert magyar volt, és mert sok éhes német áhítozott híres gazdagságára.

Es hogy ide értem, hát nincs kedvem tovább folytatni a dolgot, el is törött a pennám, mert hogy igen bele találtam ütni a kalamusba. Szóval hiába futunk a jelen elől, a multban is, mig szép emlékeket keresünk, az édesen illatozó emlék-virágok közt csakhamar felénk szieszeg az „undok vipera fajzat“, mely pusztulást okoz, szívünkben pedig utálatot és gyűlölséget.

Még szerencse, hogy fölünk nincs már mit elkobozni.

hivatalostok, ez a ti emberbaráti kötelességetek.

Lejárt a XX-ik században a pusztá alamizsna-osztás ideje, embernek embert segíteni csak úgy van emberi joga — ha munkát ad neki. Magyar nőegyesületek, menteték meg a magyar népet a nyomortól, a magyar ipar pártolása által!

Egyesüljünk a magyar iparért, saját sziveinkből fűzzünk hosszú lánczsort, megállítani a vándorló magyar milliókat!

E hazához még a vizek is hűek, a patakok és a folyamok, de micsoda rettenetes térkép lenne az, ha valaki megrajzolná azt a sok csatornát és folyamot, melyeken a nemzeti jólét, a halvány aranyak folynak kifelé!

Gátat elébe! A magyar nők építsék e gátat! A nemzet megrontásán tovább ne munkáljanak, mert valamint általuk annyi idegen jószág lett kelendő, olyképen az ő szilárd hűségük által megannyi magyar cikket állíthatnak az idegen helyébe.

Hogy miként? Komoly, magunkban tett fogadalommal és bátor elszántsággal a nyilvánosság előtt. Mindenekelőtt a sok magyar női egyesület nyujtson kezet egymásnak, itt nem tesz kiülbőséget rendeltetés és cél, ez egy nagy nemzeti földadat és egy nagy nemzeti kötelesség, melyet minden más czélnak támogatni kell. Régi bünt tegyen jóvá a magyarság, de siessen, mert a vándorló milliók áradatában elvész a nemzet.

Ébredjenek a lelkiismeretek, szabadon, emelt fővel kell hirdetni Deák Ferencz mondanását: „A mi nekünk a honi ipar nyujthat, azt idegenből venni, hazánk elleni bün!“

Tehát nem is áldozatot kértünk! A mi egyelőre még nem készül itthon, ám azzal lásson el minket a külföld — egyelőre! De a meglévőt karoljuk föl haladéktalanul és nyári záporos termékenyítő hatásaként a fogyasztás nyomán új meg új és mind jobb termelési keletkezni minden téren. Ki tagadhatja ezt? Hiszen ez a fejlődés el nem fojtható törvénye.

Mihelyt a magyar asszony a magyar boltban magyar árut kér — akkor majd kitűnik, hogy van ott magyar áru, akkor majd szerez a boltos magyar árut, majd kindni is meri és fölzsabadul a mostani lidércnyomás alól.

Hogy pedig azt, a mi van, hol keresünk és hol találjuk meg? hogy gyakorlatilag hogy fogjunk hozzá? — arra nézve a Magyar Védőegyesület szolgálhat utmutatással mindenkinnek. Sok iparcikkre nézve máris több helyen utmutatással szolgál az üzleti kirakatokban kifüggesztett egyesületi „Védőtábla“ és a honi árukat megjelölő egyesületi „Védőjegye“.

Különfelek.

— **Városi gyűlések.** Léva r. t. város képviselőtestülete február hó 27-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen tudomásul vette és jóvá hagyta azon jelentését, hogy a városi regále bért nem takarékpénztárba helyezte el, hanem a házi pénztár szükségleteire fordította. Tudomásul vette továbbá a keramit út építésére fölvevtt kölcsön leszámlását. Ehatározta, hogy a F. M. K. E. tagjai sorába a város közönsége 10 évre mint rendes tag belépjen. Majd elfogadta a tanács bejelentését, hogy a házi pénztár az év elején tejesíteni köte ezett nagyobb kifizetések fedezésére a Vánú: alapból 4779 kor. 29 filler előleget igénybe vett. — Tudomásul vette, hogy Bars megye Alispánja és közigazgatási bizottsága a polgármester ellen elrendelte a fegyelmi eljárást és hivatalától felfüggesztette, minélfogva a helyettesítő közgyűlés megválasztására f. hó 22. napját tűzte ki. Majd leérkezvén a keramit út folytatásos kiépítése ügyében hozott határozat. jóvá hagyó kereskedelmi miniszteri rendelet, elfogadta a pénzügyi szakosztály által bemutatott költségtétést, építési tervet. Nem különben elfogadta a közgyűlés a *Jaitelesz* Zsigmond által a lévai izr. népiskolára tett alapítványról szóló alapítólevelet és a keményseprési iparról szerkesztett és kiegészített városi szabályrendelet tervezetét. Ezzel a gyűlés véget ért. A második közgyűlés tegnap március hó 3-án volt, melynek legfontosabb tárgya az oroszlan szálló ügye volt. Bőható vita után elhatározta a közgyűlés, hogy az oroszlan fogadó 85.000 korona vételáron megveszi, fölépítése tárgyában a szerződés megkötése után fog határozni. Elfogadta azután a közgyűlés Léva város 1906 évi költségvetését, és pedig 176.384 k. 72 f. bevételét és 229.261 k. 37 f. kiadását, az összes hiány 52.877 k. 65 f. a melyre 46% pótdadó kivételést rendelte el. Azonban, ha a regále jövedelemtől elesenk a város, ugy a pótd adó körübelül 71%-ra emelkednek. Vegül elfogadta a taktanya és állami uti alapok költségvetését. Elrendelte, hogy a főgimnáziumi tanárok szobába a villamos világítás bevezetessék.

— **Március 15.** Az egész országban lázas lelkesedéssel készülnek megünnepelni a sajtószabadság kivívásának nagy ünnepeit, március idusát. Ki tudja, mit hoz az a két hét, mely bennünket atól elválaszt, vajjon ide tavasz szelő fog-e beköszönteni, mely-nél szabadabban lélekkik az ember, vagy pedig még zordabbra fordul az idő e a gondolat-szabadság születésének évfordulóján ugyan-

annak ravatalánál fogunk állani? Bármi történik is, szükségünk van arra, hogy lelkünk edződjék a honi erényben, és legyünk e napon mándnyáján együtt, tünékeny édes álmunk: a magyar szabadság szent táborában. Városunk polgármestere lelkes hangú hirdetményben hívja fel a polgárok figyelmét az ünnepra, a melynek méltó megünneplése céljából ma d. e. 11 órakor a városháza dísztermében értekezlet tartatik, melyre hivatalos a március 15-ét rendező 48-as bizottság és minden lévai polgár.

— **Akik a hazáért szenvednek.** Már vármegyénkben is kezdetét vette a hatalom részéről a megtorlás. *Simonyi Béla* alispán, *Mailáth István* főjegyző, *Bodó János* első aljegyző — értesülésünk szerint — karhatalommal elmozdították állásukról.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatási miniszter *Deák Miklós* lévai főgimnáziumi rajztanárt a VIII-ik fizetési osztályba nevezte ki.

— **„Szózat a magyar hölgyekhez.“** Felhívjuk olvasóink figyelmét a lapunk jelen számában fenti cím alatt közölt lelkes, szép és fontos cikkre, mely a nemzeti védelemnek egy legaktuálisabb kérdéséről, a honi iparcikkre pártolásáról szól. Lehetetlen, hogy az abban közölt megrázó igazságok hatás nélkül maradjanak, különösen most, mikor a hazafias cselekvésnek alig nyílik egyéb tere, mint a saját termékeink felkarolása, és megakadályozása annak, hogy pénzünkön ellenségeink hizzanak.

— **Az új megyei tiszviselők.** Ujabb híradás szerint *Sényi Kálmán* főispán *Szabó Lajos* II-od aljegyzőt főjegyzővé nevezte ki, aki már le is tette az esküt; első aljegyző lett *Lüle* szolgabíró, másod aljegyző *Letesz Sándor* szolgabíró. — Ugyancsak ezen értesülésünk szerint *Sényi* felajánlotta volna az alispáni tisztelet *dr. Rudnyánszky Titusz* főszolgabírónak, aki azt azonban nem fogadta el, csak azon esetben vállalkoznék, ha a törvényhatósági bizottság öt ezen állásra megválasztaná.

— **Buzogj magyar vér, csak buzogj!** Tudvalevő, hogy a lévai temetőben levő honvéd-emléket lévai hölgyek állították fel annak idejében; az emléket a március 15-ét rendező bizottság szokta évenként kitatarozni, de a sir, a nagysallói hősök sirja disztelen, elhanyagolt, virág sem nyílik rajta. Ezt szívükre vették városunk hölgyei, kik lelkesedni tudnak mindazért, ami szép és nemes, és özv. *Henyey Ekné* urhölgy kezdeményezése folytán a múlt napokban egymás közt gyűjtést indítottak arra a célra, hogy a honvédsírt bekerítették és állandóan gondozni fogják, hogy nyíljanak a szabadság hősök porladó tetemei fölött újra a piros virágok.

— **Villany-világítás a templomban.** A plehánia templomban most dolgoznak a villanyos világítás bevezetésén; a husvéti ünnepek alatt már villanyos fényárban fog tündökölni a templom, és ezzel befejezést nyer a nagy, elismerést érdemlő munka, mely az ősi, alaktalan, elhanyagolt nagy pajta-épületből stilszerű és díszes templomot varázsol. Emlékeznünk a régi ócska templomra, melynek nem voltak tornyai, mellette piszkos harangláb éktelenkedett, belül fehérre meszelt poros falak, padlózata kopott, gödrös téglá, semmi dísz, semmi csín, egy pár ócska méceses világított, fent granáriumra való disztelen fakó ablakok meredeztek ránk. De hagyjuk a multat, örüljünk annak, hogy a megújított templom díszere válik városunknak, s immár alkalmas arra, hogy a hívőket áhítozott hangulatba emelje, és Isten dicsőítése mellett hálával örizzük a buzgó alkotónak és adakozóink emlékezetét.

— **Helyes uton.** Egy lévai jó nevű kereskedő — *Weisz Jenő* — igen derék eszmét pendített meg a napokban. Ugyanis egy ur asszony várárás közben megkérdezte tőle, hogy miért nem tart kizárólag magyar árut. Erre a kereskedő kijelentette, hogy igenis ő kész akármely pillanatban honi ipar-ozt tályt berendezni üzletében, sőt egy éven belül nagy arányú kereskedését kizárólag magyar gyártmányokkal rendezze be, ha ehhez a vásárló közönség megteszi az első lépést azzal, hogy egyesületet alakít, mely egyesület tagjai csak magyar árut vesznek, és a kereskedőktől megkivánják, hogy csak magyar gyártmányokat tartsanak raktáron. Mert ha ő — ugymond — a közönség kezdeményezése nélkül, elszigetelve kezdené meg a „bécsi rongy“ bojkottját, az osztrák kereskedők cégek képesek lennének más kereskedőknek haszon nélkül, lenyomott áron szállítani az árut, csak azért, hogy azt a magyar boltot lehetetlenül tegyék. Kifejezte továbbá azon óhaját, hogy iger szeretné, ha ilyen egyesület Léván a legrövidebb idő alatt létre jönne, ő már erre hírlapilag is fel akarta szólítani a közönséget, de nem tette, nehogy félre értsék, az híven, hogy magának akar reklám csinálni. Tudorása szerint az összes lévai kereskedők készek arra, hogy az osztrák árut üzletükből kizárják. — Valakinek kezébe kell vanni a dolgo, és legközelebb nyélbe ütni, hiszen minden napnyi késedelem szép összeg vesztést jelent, mely vesztésig mindoyájunkat sújt. — Ilyen védőegyesület hazánk több városában már tényleg megalakult.

— **Grivicsios altábornagy halála.** Bonyára igen sokan emlékeznek még, akik a 26-ik ezrednél, Esztergomban szolgáltak erelelt 15-16 évvel, lovag *Grivicsios Dánielre*, aki 1888-tól egész 1892-ig a 26-ik ezred

parancsnokló ezredese volt. Az ezredes igen jó embere volt néhai *Simor hercegprímásnak* és nem mult el hét, hogy meg ne látogatta volna őt az akkoriban még pezsgő életű primási palotában. *Grivicsios* igen szigorú katona volt, de daczára ennek, ugy tisztársai mint alantasai rendkívüli igazságossága miatt igen szerették. *Grivicsios* különösen ápolta a jó viszonyt a polgárság és katonaság között olyannyira, hogy soha ázelőtt, de még kevésbbé azután nem éltek oly baráti viszonyban katonák a polgárokkal. Távozásakor a polgárság igen melegen bucsuzott el tőle és bucsulakomát rendezett tiszteletére. Nehány évvel azután, hogy elhelyezték, a derék tiszt megvakult és azért őt akkor már tábornoki ranggal nyugalmazták. Most vesszük híret, hogy *Grivicsios* lovag m. hó 25-én 77 éves korában Zágrábban elhalt.

— **A főispán lakása** már ismét lakhatóvá tétetett, amennyiben a kormány parancsára az Ar-Maróthon székelőállam-építészeti hivatal berendezte és bebutorozta a főispáni lakást, melybe *Sényi* hirszerint már be is vonult.

— **Vége a farsagnak.** A mult hét második napjával vége szakadt a farsagnak, amely ugyan épen nem volt nevezhető a vigság idejének, mert 56 év óta nem volt ily szomorú farsangja a magyaroknak. S a nagy böjttel kétszeres gyász napjai nehezdednek ránk, s a sürtü sötét fellegeken keresztül, melyek a jövőt fedik szemünk elől, nem látni parányi fény sugarat sem. Vajjon meddig fognak tartani a szomorúság napjai, a nagy böjt, a gyászhat; lesz-e még farsangja a magyaroknak? Nehéz kérdések, melyekre csak az adhatna feleletet, aki a nemzetek sorsát intézi, s akinek hatalmas keze rombadöntötte Babilont, azérttőre a hatalmában gögös Róma világraszóló birodalmát.

— **Öngyilkosság.** *Balla Péter* lévai törekvő szabóiparos e hó 2-án reggel 7 óra tájban a Petőfi utcában lévő üzletében forgó pisztolyal föbe lötte magát, ugy hogy nyomban meghalt. Alig egy éve nyitotta meg üzletét, mely csakhamar felvirágzott. A véletlen sors azonban egy kellemetlen ügybe keverte, a melyet az önéreztés ember, ki szegény sorsból küzdött föl magát, nem tudott elviselni, hanem in ább életétől megvált. Ugyanis állítólag egy inastól va ami csekély szabó kellékletet vett meg, a melyet ez gazdájától lopott. E miatt feljelentették. A gyanu ől, mondja a közmondás, s iparos társai közül sokan lépten-nyomon éreztették vele ezt a botlását, s e miatt oly lelki állapotba jutott, hogy tettét már nem beszámítható állapotban követte el. Szokása ellenére előtte való este kissé elmulatott. Reggel mint rendesen az üzletébe sietett, itt az inastól haza küldötte óráját és láncát s mig az odajárt, kioltotta életét.

— **Az állami tanítóképző ifjusága** f. hó 25-én iskolai ünnepélyt rendezett a magyar propaganda céljaira. Az egyszerű vállalkozásnak igen szép sikere volt, az idők jele gyanánt városunk lelkes közönsége színlígt megtöltötte az intézet zenetermét, és örömmel áldozott a jelzett célra. A rögtönzött ünnepély jövedelme 86 korona 2 fillért tett ki, ez összegből 82 korona küldetett a bankai ifjusági egyesületnek magyar lapok és könyvek vásárlására.

— **Gyászrovat** A következő gyászjelentést tettük: *Özv. Lestár Albertné* szül. *Winkler Amália*, gyermekei és az összes rokonság fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejtethetlen férj, szerető édes atya és rokonnak bori-i és orosz-i *Lestár Albert* földbirtokosnak 1906. március hó 1-én, életének 74-ik évében, hosszas szenvedése után törtétt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemeit folyó hó 3-án d. u. 3 órakor fogják az ev. ref. egyház szertartása szerint Boriban örök nyugalomra helyezni. *Bori, 1906. március hó 1. Áldás és béke poraira! Dr. Lestár Albert, Lestár Gizella, Lestár István, Lestár Mariska* gyermekei. *Dr. Lestár Albertné* pacséri *Császár Ilonka* menyje.

— **A gyűlekezési jog elkobzása.** *Kristóffy József* belügyminiszter a minisztertanács határozata következtében bizalmas rendeletben utasította az összes közigazgatási hatóságokat, hogy az eddig érvényes rendeletek fölretételével újra szabályozza a gyűlekezési jogot. Egyezersmind arra is utasítja a miniszter a hatóságokat, hogy további rendelkezésig semminemű gyűlekezésre ne adjanak engedelmet, hanem az erre vonatkozó bejelentéseket utasítsák el azzal a megokolásal, hogy most, mikor izgatott az egész ország, a gyűlekezés az ország belső békéjének megzavarására verethetne. A közigazgatási hatóságok a gyűlések bejelentése esetén kötelesek azonnal értesíteni a csendőrpáncsnokságot, hogy esetleg karhatalommal is megakadályozzák a gyűlések megtartását.

— **A gyermekek síró görose.** Melyik anya nem volt már halálos rémületben, ha gyermeke sírás közben hirtelen elékéült, elzöldül, sőt valóságga ehalt. A gyermek feje ilyenkor hátrahanyatlik, tagjai megmerevednek és minden anya azt hiszi, hogy a gyermeknek minden pillanatban meg kell fulladnia. Ezt rendszeren a gyermek első életévének vége előtt szokott beállani; de az egész csak pár pillanatig tart és amily rohamszerűen lép föl, épp oly hirtelen el is mulik. Nagyon gyakran tévesztik azt az állapotot a hangrészgörosevel össze, de egyik-

nek a másikhoz semmi köze sincsen. Az elhalás, az egészséges, rosszkedő gyermeknél fordul elő: a hangrés-görce pedig veszedelmes betegség. Az előbbi állapot után a gyermek egészen jól van, sőt az orvosok állítása szerint nem árt a kicsikét kissé elpáholni és erről leszoktatni, míg a hangrés-görce, alapos orvosi kezelést követel.

A selmecbányai gyufagyár részvénytársaság ügye hatalmas lépésekkel halad. A részvényt jegyző aláírású ivateket már kinyomatták s szétküldték. Az érdeklődés nagy s megalakulása biztosra vehető. Mint alapítók a felhívást az összes selmecbányai pénzintézetek írták alá s e tény oly erkölcsi, anyagi garanciát jelent, melyhez hasonlólt kevés alakuló iparvállalat képes felmutatni.

— Betagyott dinamit. Régi kővágó volt már *Smatlik József* lévai napszámos, a ki váltig azt hajtogatta, hogy ő tud a dinamittal legjobban bánni. A múlt héten követ akart fejteni, de úgy találta, hogy befagyott a dinamit, ezért fel kell melegíteni, hogy vissza kapja robbanó erejét. Be is vitte az egész készletet egyik közelben lakó csizmadia iparos ismerősének a szobájába s ott a dinamit egy részét a takaréki tüzhelyen felmelegíteni próbálta. A másik nagyobbik részét, mely több kilogram súlyú volt, a földre tette. A házi gazda előző éjjel mulatván, jó kedvű állapotában az igazak álmát aludta. A kővágó meg egyre rakta a tüzhelyre a tüzet, a midőn a dinamit egyszer csak meggyuladt. Szerencsére annyi esze volt még a kővágónak, hogy a földön heverő dinamitot és a jókedvű gazdát hamarosan az utcára vitte. De a szoba, a teljes butorzáttal elégett. A károsult gazda ki egyébként a híres kővágóval kibékült, csak a kanári madarait sajnálta, melyek bennétek a szobában. A bíróság gondatlanságból okozott tüzvész miatt felelősségre vonta a híres kőfejtőt és szigorúan megbüntette a dinamit melegítésért.

— A magyar viselet. A magyar embernek az a természete, hogy szereti elhanyagolni a saját dolgait, a mit egyszerűen nem bánomágnak is nevezhetnénk. Rendszeresen csak akkor tér észre, ha igen nagyot ütnek a fejére, akkor is körülnéz előbb, s azt mondja: tessék? Saját nemzeti nyelve iránt is csak akkor kezdett érdeklődni, mikor eltiltották annak használatától, addig hagyta senyvedni, nem törődött vele. A magyar viseletet is az elnyomás korszakában hozták újra divatba, s most, mikor megint alaposan fejbe vagyunk vágva, kétségbeesett szeretettel nyulunk mindahoz a külsőségekhez, ami még magyar voltunkat igazolhatja. Mozgalom indult meg a magyar ruha viselése iránt. Ha külsőség is, ha csekély dolog is, nem kell kicsinyelni, sőt becsülendő minden, bármilyen kis értékű dolog, mely a nemzeti önérték felbresztésére, a hazafias cselekvés felindítására alapul szolgál. Ez az a kicsi mag, mely kedvező talajba kerülve a hazafias áldozatkészség erős fájává növekedhetik. Sokan mondják — de nagyon helytelenül — hogy nem a ruhában van a hazafiaság, nem külsőségekkel stb. Az ilyen embereknek az a felelet, hogy aki külsejében is magyar, 99 esetben száz közül belsőleg is az, de hát aki semmivel sem ad tanúságot az ő magyar mivoltáról...?

— Törökfürdő Léván Érdekes tervvel foglalkozik most *Osztrider György* polgártársunk. Általános ismeretes, hogy az ő kertjéből ered az a csatorna, melynek folytatása az ugynevezett Bolgár-árok, és a melynek vize még a legkeményebb hidegben sem fagy be, tehát természetes meleg forrásból fakad. A hagyomány szerint ennek a forrásnak a vizét már a törökök fürdőnek használták, amely törökfürdő állítólag a Nyitray-kert alsó végében létezett. *Osztrider* azon valószínű vélemény alapján, a III. osztályú utasok szállítása az erre alkalmas gyorsvonatoknál lehetőleg már 1906. május hónap 1-én a nyári menetrenddel együtt megkezdessék s később a gyakorlati követelményekhez képest fokoztassák, amennyiben ez az államvasutak kocsiállománya s az említett forgalom és menetrendi viszonyok mellett egyáltalában lehetséges lesz. A máv. vonalain a III. kocsiosztályban az összes utasoknak mintegy 85 százaléka utazik s e kocsiosztálynak az 1904. évben több mint 32 millió utasa volt. Ezen intézkedés tehát az utazó közönség igen széles rétegét érdekli. E 32 millió utas után elért bevétel 28 millió K. vagyis az 1904. évi személyforgalmi öszbevételek 50 százaléka volt, ugy, hogy egy ilyen utas átlagos meneti díja 87 f. melyből egy személy-kilométerre 2 és fél fillér esik.

— III-ad osztályú gyorsvonat a máv. vonalain. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a máv. oly vonalain, amelyek a gyorsvonatok terhelését a forgalmi és menetrendi viszonyok megengedik, a III. osztályú utasok szállítása az erre alkalmas gyorsvonatoknál lehetőleg már 1906. május hónap 1-én a nyári menetrenddel együtt megkezdessék s később a gyakorlati követelményekhez képest fokoztassák, amennyiben ez az államvasutak kocsiállománya s az említett forgalom és menetrendi viszonyok mellett egyáltalában lehetséges lesz. A máv. vonalain a III. kocsiosztályban az összes utasoknak mintegy 85 százaléka utazik s e kocsiosztálynak az 1904. évben több mint 32 millió utasa volt. Ezen intézkedés tehát az utazó közönség igen széles rétegét érdekli. E 32 millió utas után elért bevétel 28 millió K. vagyis az 1904. évi személyforgalmi öszbevételek 50 százaléka volt, ugy, hogy egy ilyen utas átlagos meneti díja 87 f. melyből egy személy-kilométerre 2 és fél fillér esik.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet és nyugtázás.

Reménységgel zörgettünk a nemes szívvel a jaitján s Braunnüller Clair, Özv. Jeszenszky Józsefné, Suhajda Jánosné és Szilassy Dezsőné urasszonyok útján a múlt évben arra kértük a kegyes emberbarátokat, hogy szeretetük melegevel adakozzának a Stefánia árvaházunkban elhelyezett 39 árva karácsony fájára.

Kérelmünk meghallgatásra talált s gyűjtésünk az alábbi részletezés szerint 534 K. 50 f. készpénzt és megfelelő élelmi cikket eredményezett.

Amidőn ezen adományok kézhezvételét nyilvánosan is van szerencsénk — e lap szívesebből igazolni; fogadják a nemeslelkű emberbarátok adakozásukért — úgy a gyűjtésnél közreműködő úrhölgyek szíves fáradozásukért kis árváink nevében leghálásabb köszönetünket.

Léván, 1906. febr. hó 1-én

Leidenfrost Tódorné Faragó Sámuel nőgyf. alelnök.

Bármegyei népbank lévai telepe 5 K. Klein Ödönre 2 K. Kovács Imre 1 K. Léva város pénztára 5 K. Amstetter Imre 1 K. Wiener Soma 1 K. Vámos 1 K. Goldstein 2 K. Händler Ignác 1 K. Szilassy Sándorné 2 K. Morvai Vilmosné 1 K. Arvay Jánosné 2 K. Missák Zigmundné 2 K. Honecz Józsefné 2 K. N. N. 50 f. Medveczky Sándorné 2 K. Özv. Jozsefcsek Károlyné 2 K. Fischer Natál 1 K. Kohn Lajos 1 K. 20 f. V. K. 50 f. Spitzer Rezső 40 f. Böszörményi Ferenczné 40 f. Blumenthal Jónás 1 K. Róth Ignác 1 K. Borcsányi és Csernák 2 K. Lang G. 1 K. Feiner 1 K. N. N. 1 K. N. N. 40 f. N. N. 70 f. N. N. 70 f. Hubert Vimos 5 K. Dr. Medveczky Károlyné 2 K. Schubert Palika 1 K. Liebermann 2 K. Hugiinka Maria 60 f. Schrank N. 50 f. Weisz Mór 1 K. ifj. Ordódy Vilmos 2 K. N. N. 1 K. Iványi András 20 f. D. utah Mihály 1 K. Dodek Jánosné 2 K. Rittmann Ignácné 2 K. ifj. Jozsefcsek Károlyné 1 K. Vörösmarthy Miklósné 20 f. Özv. Babusik Istvánné 2 K. Toóth Zigmundné 2 K. Brunswick Lajosné 2 K. Pehes Jánosné 2 K. Nagy Artúrné 2 K. Pazár Zoltán 2 K. Kurucz Ernő 2 K. Kabina Ervinné 2 K. Gyöffy Gézané 4 K. Gyapainé 2 K. Ballan Adolfné 2 K. Dr. Katona Jánosné 2 K. Vicsek Ferenc 1 K. Dereáno Vilmosné 2 K. Holló Sándorné 2 K. Mercedes Alajosné 2 K. Feja Kálmánné 2 K. Özv. Lokota Adolfné 2 K. Rzehák Laura 6 K. Rzehák Edéné 2 K. Dr. Priszner Gyuláné 2 K. Pólya Károly 2 K. Czabnelné 2 K. Baloghné 2 K. Várady-Szakmáry Elemér százados 2 K. Kpke Árpád 1 K. Weisz Miksa 1 K. Belcsák Béla 5 K. Farkas Orbánné 2 K. Harsághy Nándorné 2 K. Jónás Imre 3 K. Báthy László 10 K. Csekeyné 2 K. Irg. nővérek intézete 10 K. Özv. Dr. Vietóriszné 2 K. Dr. Frommerné 2 K. Hadady Géza 2 K. Kegyesrendi ház 5 K. Erőss Sándorné 2 K. Hoffmanné 2 K. Oadrijtovits Testvérek 2 K. Skita 2 K. Altmann Antal 2 K. Weisz Márkné 1 K. Jaros Ferenczné 2 K. Steiner N. 40 f. Knapp 1 K. Balla Péter 2 K. Dukesz 40 f. Ortman Fidéiné 1 K. Surányi Gyula 5 K. Pózna József 2 K. Sinkovics József 2 K. Lendvay János 2 K. Gácsér Eudre 2 K. Kavaggia Kálmán 3 K. Özv. Mailáth Lászlóné 10 K. Szilassy Dezsőné 2 K. Lévai Takaréki és hitelintézet 5 K. Özv. Bartos Istvánné 1 K. Dr. Elekne 1 K. Mácsay Lukácsné 2 K. Thuróczy János 80 f. Laufer Henrikné 60 f. Berger Miczi 2 K. N. N. 1 K. Amstetter Antalné 60 f. Tönhaiser Mihály 1 K. Özv. Váray Lajosné 1 K. Duscek Ernőné 2 K. Sárhegyi Jánosné 2 K. Kappel Pál 5 K. Hoeller 5 K. Schoeller Gáspár 50 K. Braunnüller Klára 5 K. Dr. Klzák Imre 2 K. Lövy Lipótné 1 K. Jozsefcsek Gézané 2 K. Weisz Benőné 2 K. Schmidt József 2 K. Lévai Takarékpénztár 20 K. Dr. Novotny Imre 5 K. I. magyar ált. biztosító társaság 10 K. Faragó Samuné 2 K. Ordódy Edréné 3 K. Altmann Józsefné 1 K. Barkóczy Barnáné 2 K. Jánoss Edéné 2 K. Rudnyánszkyne 2 K. Engel Józsefné 2 K. Steiner 1 K. Gyuriás 1 K. Váry Lajosné 3 K. Weisz Mór 2 K. Dr. Weisz Zigmund 2 K. Ujhelyi Mihály 40 f. Bicsék Józsefné 2 K. Weisz Zigmundné 2 K. Belcsák Lászlóné 2 K. Thuróczy Lőrincz 2 K. Braunnüller Sándorné 2 K. Dr. Weinbergné 2 K. Steiner Artúrné 1 K. Schönstein Henrik 1 K. Singer Co. varrógép részv. társ. 1 K. Schultz Ignác 1 K. Pollák Adolf 2 K. Pollák Kálmán 1 K. Hamburger 1 K. Grotte Vilmosné 3 K. Dezséri Boleman 5 K. Lévai kereskedelmibank 3 K. Suhajda Jánosné 2 K. Szabó százados 2 K. Levatic Aranka 2 K. Özv. Gyenes Józsefné 2 K. Bódogh Lajosné 2 K. Földes 3 K. Bogner Gyuláné 2 K. Jakabfalvainé 1 K. Pollák Emilné 1 K. Pollák Vilmos 2 K. Nyitray Ferenc 4 K. Szakmáry Margit 2 K. Fenyvesy Károlyné 1 K. Dr. Domján Lajosné 2 K. Özv. Duben Józsefné és Duben Miczi 5 K. Soós János hadnagy 2 K. Polcz Andor 1 K. Berkó Istvánné 2 K. Dr. Kmoskó Béla 3 K. Dr. Henrich Győző 2 K. Dr. Elek 1 K. Solty 2 K. Holzmann 2 K. Epstein 1 K. Frommer Ignác 1 K. Weisz Jenő 3 K. Özv. Skvórné 2 K. Dr. Szilárdné 4 K. Leidenfrost 4 K. Riedl Zoltánné 4 K. Vajda Margit 2 K. Özv. Szilassy Csáznáné 2 K. Karafáth Máriausné 5 K. Frommer

Mórné 1 K. Mertl 2 K. Szarbané 1 K. Özv. Boleman Józsefné 2 K. Braun Adolfné 2 K. Schwartz Gyögy 4 K. N. N. 2 K. Kottrek Ferencz 2 K. Fogler Lajosné 1 K. Kappel Pál 2 K. Braun Józsefné 2 K. Cibulka Rozsóné 2 K. Forgács Mihályné 2 K. Szauer Mór 2 K. Dr. Lakner Zoltán 4 K. Özv. Jeszenszky Józsefné 3 K. Vosztruha Györgyné 1 K. Levatic Gusztávné 2 K. Özv. Henyey Elekne 2 K. Rác Jánosné 2 K. ifj. Dr. Rudnyánszky Tituszné 10 K. Kherndl Jánosné 10 K. 534 K. 50 f. készpénz; Blum R. 1 doboz cukor; Kern testvérek kféle árú; Torma Lajosné dió; Weisz Ignác karácsonyfa dísz; Goldbrunner Sándor cukorkák; Tönhaiser Józsefné zöldség.

Köszönet-nyilvánítás.

A József kir. herceg Szanatórium Egyesület által rendezett házi és népipari kiállítások zárszámadásai elkészülvén — a lévai kiállítás jegyzékében előfordult tulajdonosok hálás elismerésünk és köszönetünk nyilvánítása mellett az alábbiakban nyugtatjuk:

Fischer Colbrie Antalné 5 k. Csekey Magda és Váray Mariska 2 k. 60 f., Dr. Lányi Gyula Ar.-Maróth 10 k., Váray Vilma 10 f., Kovácsik Samuné 1 k., Szilassy Béláné 5 k., Póma József 1 k. 80 f., Özv. Boleman Józsefné 80 f., Engel Józsefné 60 f., Sztelik István 40 f., Özv. Dr. Vály Béláné 10 k., Özv. Benyo Istvánné 1 k. 20 f., Dr. Zejenyák János 5 k., Levatic Gusztáv 1 k. 80 f., N. N. 84 f., Váray Vilma 80 f., H. Y 20 f., Özv. Várayné 80 f., Schön Henrik 80 f., Stósis Ernő 5 k., N. N. 30 f., Brunswick Lajosné 1 k. 80 f., Belcsák Kálmánné 4 k., Dubraviczky Istvánné 3 kor. Simelk Arminé 60 f., Schwarz Ferencz 80 f., Leidenfrost Tódor 80 f., Özv. Mailáth Istvánné 60 f., Racz Juliska 1 k. 80 f., N. N. 10 f., Balan Sándor 60 f., Györgyi Lajos 40 f., Fischer Lipótné 40 f., Borcsányi Béla 30 f., Kern Albert 2 kor. Dr. Krafft Dezső 20 f., Lieberman Jakabné 60 f., N. N. 40 fillér. Ehez járul még 18 k. 60 fillér mely Riedl Annika által a hőgybizottságnak felajánlott virágcsokor kiorsolásából befolyt.

Az ügyvezető elnökség.

Köszönet nyilvánítás.

A lévai kereskedelmi bank részvénytársaság tekintetes igazgatóságától kapott 20 korona szíves adományért, az egylet nevében hálás köszönetét nyilvánítja.

Léva, 1906. Február hó 15.

Kovácsik Samu

ö. t. o. egyf. pénztárnok.

Nyilvános köszönet.

A tanítóképző ifjúságának m. hó 25-én tartott iskolai ünnepélyén részt nem vehettek, de a jó célra áldoztak:

Sinkovics József 2 K., Sipos Lipót 1 K., dr. Holló Lajosné 4 K., Holló Sándor 10 K., Dr. Holló Béla, Tóth Ferenc, Berkó István, Erdősi Lipót 1-1 koronát.

A szíves adományokért a hazafias cél nevében ez uton mond köszönetet

a tanítóképző ifjúsága.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1906. évi február hó 25. től 1:06 március hó 4-ig Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Drappan Mihály Novak Anna	leány	Ilona
Gergely Sándor Váci Julianna	leány	Jolán
Juhász Miklós Mészáros Ágnes	fiu	János
Márkus Lajos Vanya Margit	fiu	Lajos
Wilhelm Béla Edinger Gizella	fiu	Rezső

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Matliák Béla Karsa Berta	róm. kath. ev. ref
Boldis Károly Csuka Róza	róm. kath.
Tóth József Sági Mária	róm. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Stefáné Józsefné	40	tüdőgümőkór
Mahácsék János	65	tüdőleg daganat
Marcsek Andrásné	62	tüdőgümőkór
Mihalek László	33	tüdőgümőkór
Balla Péter	40	lövés, öngyilkos.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.
Buza m.-mázsánként 14 kor. 80 fill. 15 kor. 40 fill. — Kétszeres 13 kor. 20 fill. 13 kor. 60 fill. — Rozs 12 kor. 20 fill. 12 kor. 40 fill. — Árpa 13 kor. 80 fill. 14 kor. 20

fill. — Zab 14 kor. 60 fill. 14 kor. 80 fill. — Kukorica 14 kor. 10 fill. 14 kor. 30 fill. — Lencse 27 kor. 20 fill. 28 kor. 40 fill. — Bab 24 kor. 60 fill. 25 kor. 40 fill. — Kules 9 kor. 40 fill. 10 kor. 20 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként Budapesten, Vöröshere 118—130 kor. — Lucerna 122—126 kor. — Bükköny 20—24 kor. — Múhar 19—20 kor. — Baltacim 30—32 kor.

Nyilttér.

2 asztalos segéd

kik ajtó és ablakok készítéséhez értenek napi díj mellett azonnal munkába léphet **Matzan Ferencz** asztalosnál **Selmecbányán.**

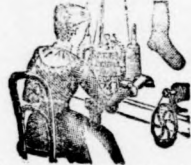
Eladó ház.

Arok utca 5 szám alatti ház szabadkézből eladó.

özv. Schil Antalné

5 korona és több napikereset.

Házimunka-kötőgép-társaság.

Kerestetnek mindkét nembeli egyének gépünkön való kérésre. Egyszerű és gyors munka egész éven otthon végezhető. Nem

kell előkészütség. Távoltság nem határoz, a munkát mi adjuk el.

Házimunka-kötőgép-társaság.

Budapest IV. Havas utca 3—384.

THOS H. WHITTICK és TARSA

Prága, Petersplatz, 7—384.

Gyöngyvirag-creme es szappan

arcra keze legjobb, teljesen ártalmatlan szer.

1 tegely ara 1 korona. — Szappan 80 fill.

BOLEMAN gyógyszertárban Léván.

Nyers basthelyem teljes ruhára

9 forint 90 krtól 43 forint 25 krtig. Bérmentve és már elvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyemgyár, Zürich.

Ajánlom jó zamatú homokiboraimat, saját termesem:

Rizling fehér fajbor 32 kor.

Mieses fehér legf. 36 "

Siller bor (kadarka) 30 " hektónként

Köcső hordóban 50 litertől fejlebb utánvét mellett: **KÖRÖSI JÓZSEF** szálló-

birtokos Jánoshalma (Bács m.)

Tanonc

azonnal felvétetik **KOHN LAJOS**

fűszer és csemege kereskedésében Léván.

László utca 11 számú ház

mely áll 4 szoba, kamra, konyha, be-

fásított kert s külön kerített baromfi-

udvarból azonnal

kiadó esetleg eladó.

Bővebbet **LÁSZLÓ IMRE** tkpénz-

pénztárnoknál Léván.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyított házias, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult küszvényét, csúsnál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyis minden gyógyszerháznál kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerháza
az „Arany oroslánhoz”, Prágában.
Elisabethstrasse 5. utca. Mindennapi szétküldés.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legcsekélyebb zsirtartalma, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindszámtal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.

Valódi oszák
Hoff János
nével és az országné-
védjeggyel.

Csomagok 1/4 kgr. 90 fillér
1/2 kgr. 50
Mindennapi kapható.

HAZAI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NÁDOR-UTCZAI FIÓKJA

Alaptőke 15,000.000 kor.

BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCZA 18.

Tartalék 2,225.000 kor.

Sürgőnyezim: Nádorutcai Hazaibank. Telefonszám: 86—01.

Biztos tőkebefektetés és legolcsóbb sorsjegyek

a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület új nyereménykötvényei.

Az első ciklusban évenként háromszor június 5, október 5, február 5

**300.000
600.000
300.000**

koronás főnyeremények

40,000 és 20,000, 50,000 és 20,000, 40,000 és 20,000 koronás mellényeremények kerülnek sorsolásra

Egy évi nyeremények összege:

1,571.000 kor.

Minden egyes sorsjegy **okvetlenül kisorsoltatik.**

A nyeremények főösszege:

32,221.300 kor.,

a törlesztési huzások főösszege:

36,938.750 kor.

mind az öt ciklusban.

A vevőnek a rendkívül előnyös nyereményhuzásokon való játék csak a **kamatába** kerül, mert a **legkisebb** nyeremény a törlesztéses huzásnál sorsolt nyereménykötvényért járó nyeremény-szelvény árfolyamértéke **jóval több**, mint a sorsjegyek **mai ára**.

Minden egyes nyereménykötvény, illetve a kötvény kisorsolása esetén az arra kiadandó nyeremény-szelvény **az összes nyereményhuzásokon végig** — tehát 70 éven át — játszik, e szerint **többször is sorsolható nyereménnyel**.

A nyereménykötvényeknek biztosítékát az államnak, városoknak és községeknek nyújtott kölcsönök képezik és a törlesztések, valamint a **nyeremények pontos kifizetéseért a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület** összes vagyonával külön is kezeskedik. Ezeket a nyereménykötvényeket **adjuk**:

- a) **kézpénzfizetésre** a mindenkori **pontos napi árfolyamon** darabonként 20 korona foglalót kikötve. A sorsjegyekre kívánatra **igen jutányos feltételek mellett megfelelő előleget** nyújtunk.
- b) az 1883. XXXI t.-cz. értelmében kiállított **részletivekre**

18 havi 10 koronás, vagy 32 havi 6 koronás részletre.

1906. márczius hó 15-ig beérkező rendeléseknél intézetünk ezeken az áron **árfolyam emelkedés esetén sem változtat.**

Már az első részletnek postautalványon való beküldése után megküldjük a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó törvényesen kiállított részletivet, melynek alapján a vevő **azonnal** megszerzi a kizárólagos játékjogot.

a) KÉSZPÉNZFIZETÉSRE:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja, Bpest V., Nádor u. 18. Sziveskedjenek részemre a napi árfolyamon számítva kézpénzfizetés ellen **darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületi nyereménykötvényt** küldeni. Mai postával küldök Önöknek foglalóul darabonként 20 koronát azaz összesen **koronát, míg a hátralékos összeget utánvéttel beszedni.** folyószámlán hitelezni.

Kelt

A megrendelő neve:

(olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme:

Megrendelési jegy:

b) RÉSZLETIVRE:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja, Bpest V., Nádor-u. 18. Megrendelek Önöknek a prospektusukban foglalt feltételek szerint az 1883. XXXI. t.-cz. értelmében kiállítandó **részletive** darab **Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületi nyereménykötvényt** A vételárat darabonként **koronás havi részletben fogom törleszteni** Az első részletet összesen **kor.** ma postautalványon küldtem címükre.

Kelt

A megrendelő neve:

(olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme:

74 kitüntetés, 6 állami érem!

10.000 motor a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Drezdai motorgyár r. t.

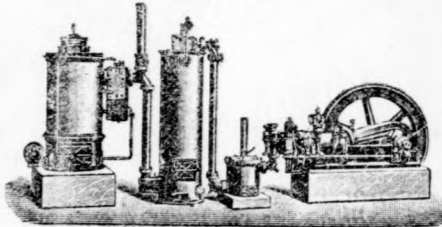
(Azelőtt Hille) fióktelepe:

GELLÉRT IGNÁCZ és TÁRSA

Budapest, VI., Teréz-körút 41. sz.

Telefon 12—91.

Benzinmotorok, légszuszómotorok, nyers, olajmotorok, szesz- (spirítusz) motorok, acetylen-motorok, Benzín-lokomobilok cseplésre

Szivógáz (generátoros) motorok a legmodernebb és legteljesebb, beigazoltan a legolcsóbb üzemet nyújtó erőgépek.

A drezdai motor világszerte elismerten a legkitűnőbb gyártmány. Kipróbált tökéletes szerkezet. Válogatott legjobb anyagból a legszolidabban és legpontosabban készítve.

Tartós! Sok évi használat után sem szorul reparatúrára. Feltétlenül üzembiztos. Kezelése rendkívül egyszerű. Az üzemeltetők a legelőnyösebbek.

Drezdai motorok számtalan iparvállalatban és uradalmak gazdasági üzeméiél: malmokban, téglagyárakban, fémgyárakban, faiparban, vízemelő (szivattyú) telepeken, gazdasági takarmány-kamarákban, tejgazdaságokban, cseplésnél stb.

Teljes üzembereendezések (malmok, gazdasági üzemek, közlőmű-szerkezetek stb.) szak-szerű szállítása.

Felvilágosítások s költségtervezetek készsége adtnak. Legmesszebb menő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Szőlő bérbe kerestetik.

Cím: Nyitrai és Tárca környékéhez-kereskedésében.

A háziasszony gondoskodásán mulik a család üdve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp páter védjegygyel.

Aki

kitűnő, étvágyfokozó, asztali italt óhajt,

Aki

savány, vérszegény,

Aki

gyenge, lábadozó,

Aki

tüdőbeteg,

Aki

ideges, álmatlan,

Aki

szoptat,

ne mulassza el saját érdekében a kitűnő hatásnak elismert

Herculessör

maláta-tápsör különlegességet inni. Nem romlik. Kapható nagyobb csemege-, fűszerkereskedésekben, kávéházakban, vendéglőkben és a Hercules Sörfőzde szétküldési telepén Budapest, Bethlen tér. Tel. 63—67. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

FŐRAKTÁR:

Engel Józsefnél, Léván.

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre:

korona

Elsőmagyar monopol-, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól	76-ig
Új Singer medium iparosgép állvánnyal	72-től	80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-tól	88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	76-tól	80-ig
Valódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-tól	96-ig
láb és kézi hajtásra	96-tól	100-ig
Körhajós családi (Ringschiff) gép	100-tól	120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól	150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi	120	korona
iparos	150	korona
Új Singer családi varrógép kézihajtásra	44	korona

Műhímezési készülék ára 4 korona.

Főraktár: Kern Testvéreknél Léván

Legjobb géptűk, részek és osónak olcsón.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb

Aczélekék 1, 2, 3 és 4 barázdasnak

Rét, moha, tagozot és diagonál Boronák

Gyűrűs és síma acél lemez földi hengerek

Agricola vetőgépek

ARATO-GÉPEK

fűnek herének.

Szénagyűjtők és aratógerelyek. Szénafordítók.

szabad. aszaló, készülék gyümölcs és főzeléknek.

Bor- és gyümölcs sajtók,

Gyümölcs és szőlő zuzók

és bogymorzsolók,

Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő

"SYPHONIA",

Tormános és vértetű pusztítására,

Szállítható tartartózhelyek.

legjobb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

os. és k. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek

Alap. 1872. Bécs, II/1. Taborstrasse 71. 1000 munkás.

Kitüntette több, mint 450 arany, ezüst és bronz éremmel az összes nagyobb kiállításokon

Részletes árjegyzék és számos elősmérő levél ingyen. — Képviselek és viszont elárultók kerestetnek.

Kaphatók: KNAPP DÁVID úrnál Léván.

Cseplőgépek

szab. új Kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal

kézi-, járgányos és gőzhajtásra

Járgányok

1—6 vonóállat befogására

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók

valamint minden más fajta gazdasági gépek

készítenek és szállítanak

Legújabb gabona-tisztító-rosták,

TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,

Szecska vágók, darálók, röpavágók.

Lévai Takarékpénztár Részvénytársulat
XL. ÉVI
rendes közgyűlését

folyó évi márczius hó 11-én

dél előtt 10 órakor saját épülete tanácstermében fogja megtartani melyre, a t. részvényesek ezennel meghívóval.

Tárgyai:

1. Közgyűlési elnök és jegyző választása, s a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
  2. A zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság javaslatai a felügyelő bizottság jelentésével; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása és felmentvény iránti határozat hozatala.
  3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjainak megválasztása az alapszabályok 17 és 20 §-a értelmében.
  5. Az alapszabályok 15 §-a alapján netán beérkező indítványok tárgyalása.
- Kelt Léván 1906 február 9-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályok 13-ik §-ából. A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja jogait ki a közgyűlési meghívó kelte előtt legalább 60 nappal már a részvény sek könyvében részvényesként be volt vezetve, s ki ily tulajdonjogu részvényét a közgyűlés előtt legalább egy órával az intézet pénztáránál letéteményezte. Zárszámadások a pénztézet hivatalos helyiségében naponként d. e. 9-12 óra között megtekinthetők.

Tartozik. Mérleg-számla 1905. évi december hó 31-én. Követel.

Vagyon:				Teher:			
F. k. l.		K.	f.	F. k. l.		K.	f.
300	Pénztári készlet		56076	190	Részvény alaptőke		200000
294	Váltótárca		1131061	11/III.	Tartalék alap	130440	70
295	Kamatkozó jelz. kölcsönök	1719673		191	Veszteségi tartalékalap	20000	
23 III.	Törlesztéses	1004278	48	281	Értékbiztosítási alap		150440
296	Kézi zálog és előlegek		2723951	192	1-ső nyugdíj alap	40000	6600
277	Értékpapírok		29525		II-ik nyugdíj alap*)		53881
17/III.	Pénztézeteknél elh. tőke		97000	25 III.	Betétek	13881	15
6/III.	Előlegek és óvási díjak		48500	26/III.	Engedm. utján átruházott jelz. kölcsönök		3489476
16/III.120	M. k. postatakarékpénztár és O. M. bank giró számláján		687	28. 29. 275.	Fel nem vett részvény osztalékok		209923
289	Előlegek jótékonycélu adakozásokra		1672	9 III.	Zálog eladási fölösleg		190
193	Intézeti ház		1265	220 221	Kölcsönök után 1906 évre előre bevett kamatok		81
8/III.	Engedm. kölcsönök átmenő kamatai		106000	31/III.	Nyeremény, mint egyenleg		46966
223 224 225.	Kölcsönök utáni hátralékos kamatok		3074				64820
282	Átmeneti tételek		19078				
14/III.	Butor és felszerelések		5000				
			5500				
			4222391				4222391

Léván, 1905 december hó 31-én.

Az igazgatóság:

Holló Sándor s. k.
igazg. elnök.

A könyvvezetésért:

Mercáder Alajos s. k.
főkönyvvezető.

Ezen mérleg-számla a keresk. törvény 192. §-a értelmében a fő- és mellékkönyvekkel összeegyeztetvén, valamint a kimutatott értékek leltározatán, azokat helyesnek és meggyőzőnek találtuk.

Fizély Lajos s. k.
felügy. biz. tag.

Schwarz György s. k.
felügy. biz. elnök.

Medvecky Sándor s. k.
felügy. biz. tag.

*) Betétképen kezeltetik.

Minden gazda mielőtt cséplőkészletet vásárol, nézze meg a **Plewa** féle **benzin** vagy **nyersolaj motoros locomobilt**, megfelelő cséplővel üzemben.

DÉNES B. Budapest V. Lipót körút 15 a Plewa E mérnök és Társa magyar vezérképviselője.

Bővebb felvilágosítást szolgál **Susitzky Jakab Léván.**

Különleges gyártási cikk: **malomberendezés** és **motor malomhajtási czélokra.**

Árjegyzéket és költségvetést díjmentesen küldök.

Vezérszó: Minden darabb szappan a Schicht névvel, tiszta és nem káros alkotórészekből.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant)

használjuk kiváló hatású tulajdonsága miatt **előnyös eredménnyel**

bármely mosási célra úgymint: saját használatra, minden ruhaneműnél és

mindenhez

ami egyáltalában mosva lesz.

Lehet-e a tüdőbaj ellen védekezni?

A tüdőbajok okozói gyanánt a tuberkulózis-bacillusokat ismerték föl, a melyek mindenütt, a hol tüdőbajosok tartózkodnak, benne vannak a levegőben és az utcán porában és nem pusztíthatók el. Jóllehet a bacillusokat csaknem minden ember a porral magába szívja, még sem lesz minden ember beteg, mert az emberi szervezet rendes viszonyok között szerencsére képes arra, hogy a betegségnél belőle hatott csirák a gége- (tüdő) mirigyekben lévő határos anyag segítségével ártalmatlanná tegye. Csak ott tör ki a betegség, a hol ezek a mirigyek meggyógyultak és miután ezt híres szaktekintélyek fölmérték, közlésként volt, hogy a gégemirigyek erősítésével teremtsenek segítő-csikéket a betegség csiráinak legyőzésére. Újabb időben a tüdőbajosoknak éppen ezért

HOFFMANN dr.-féle glandulént

rendelnek, a mely egészséges állatok gégemirigyéből tartalmazza azt a határos anyagot és így a betegség csiráit elpusztító anyagának mesterséges bevezetésével támogatja a test természetes gyógyító törekvését. Azok az orvosok, a kik betegesknél glandulént alkalmaznak, azt tapasztalták, hogy a beteg **stágya** növekedik, kedvük derül, erejük és testülyük gyorsodik, a köhögés alább hagy, a köpet oldódik, az éjjeli izzadás eltűnik; szóval, hogy a gyógyulás folyamata megkezdődik. Ajánlatos tehát, hogy ne mulasszuk el a glandulén-tablettákkal való kísérletet.

A glandulén **Hofmann dr. utódi kóm. gyárban Meerane** (Szászország) készül és orvosi rendeltetése gyógyszerárakban, valamint araktárban: **Fragner B. Gyógyszertára os. és kir. udvari szállító, Prága 203-III., Török J. Gyógyszertára Budapest, Király-utca 12. sz.** üvegekben 100 tabl. a 5-50 K., 50 tabl. a 3 K. kapható. Kimerítő brosrát a gyógyító eljárásról orvosok és meggyógyult betegek jelentésével kívánatra ingyen és bérmentve küld a gyár.

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep (Tulajdonos: **Caspari Frigyes Medgyes. 114 N.-Küküllőmegye.)**

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Kern Testvérek Léván.

Ajánlják dusan berendezett vas-, fűszer-, csemegetiszt-, festék-, kefekötő áruk- gazdasági- és kerti-magvak, vadászati eszközök, hangszerek, igen finom hurok, varrógépek öt évi jótállás mellett, gazdasági gépek és géprészek. Szerszám: asztalos, bádogos, gépész, lakatos, kovács, kádár, kerégyártó, ács, esztergályos, cipész, házi és gazdaság részére, tengelyek, ekereszek, valódi Fischer-féle reszelők és ráspolók, lószór-, afrik Airipuo és tengeri fű, épület- és butor vasalások, finom kávé, cukor, tea, rum, likőrök, cognac, fehér és vörös bor, valódi Meid inger-féle és öntött vas-kályhakkal felszerelt raktárakat.

Vidéki megrendelések legnagyobb figyelemmel és gyorsan teljesítetnek, új képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Az Arany Kaszához.

Magy. kir. dohány, szivar, lőpor és kártya-árulás. Első gazdasági és varrógép-, koszoru-, fa- és érczkoporsó raktára.

A gödöllői Borászati Egyesület mint részv. társaság palack-borainak elárúsító raktára. Folyékony arany és ezüst festékek.

Névjegyek, meghívók és eljegyzési-kártyák **legdiszesebb kivitelben** készítettnek **Nyitrai és Társánál Léván.**